

"යා ද ගමනක්?" පින්සල ඇනුවා.
"මෙහා කුඩින්කුවේ යන්නද දන්නා කෙ
ලෙයිවෙන්නන් ඒ ගමන." ජාත්‍යන්තර ලෙසින් වෙන පින්ට
පන්තිද කිව්ව නොවේසුමෙන් වානේ.

"මො මොකක් ද?" පත් ඇනුවා.
"යාකො බලන්න. තනියෙන් යන්න 'ගවස්' මේ
වගේ."

දෙන්නන් එකක 733 "මොක්ස් ගිල්" බස් එකේ ගිනි
කොල්ලුපිටියේ 177 බස් හෝල්ට් එකෙන් බැස්සා.

"මේ පුලුඳුයි!" පින් දුර ගිටන් ම මවගේ අත
ගනන්නා. "ඇයි මොකක්?"

"මො සිරිකට්ටිට දුන්න ඇපොයිනමන්ට් එකම
කුසුමාවගිටන් දිලා. ඇත් මතෙන්න ගියොත් ජංජාලයක්
වෙන්න." තෙකු ලමයි දෙන්නම 177 බස් හෝල්ට් එකේ
දෙන්නට දෙන්නා දුක්කො ඇදුන්නො තෙකි ගිත්තා
නොදා.

"ඇප මක කරන්නද යමෙ හෙද?" පත් පින්ට
නොපැන්න ඇතිකත් අතවා 733 බික්කල් බස් එකට
ගාවාගන්නා.

"අතග සෙයිකාවෙන් වැඩි එහෙනො ඇද? අපි තමා
නෙකු ලමයෙක් දිලා බැලුවන් වැරදි. බදින්න අතග
තමයි එන්නෙ. පත් ගෙට ගොඩ වුනත් පින්ට ඇනුම
පදයකුත් කියාගෙන.

"මො මොනව කරන්නද එකට? කානස පර්ජුරුවෝ
වගේ ඉන්න තිබුණා ඒ කාලෙහො..." පින්නේ ඒ කතාවට
පත්ට ලියන්න යමක් කරපෙනා වුණා.

ලොව අර්ධවන පුළුබස ලෙසින් තිල වගයෙන්ම ගම්
නොසකරණාද සිරිප රජගෙන ඊට නිතරින් ම පුළුසුමම්
ලොවයි.

"අ(ම)ල(ම) ලු ම ම ගිනික යන වී අප මුළු විසිර
සිලින්න සොස ඇතෙ අප සිලිවන්නට සිලිතිරි"
අර්ථය: ජනතාව මෙහි පැමිණා පවුල් මත තෙක් වී
සිලිතිරි. සින රජ ජනත මෙහි නැති සිලින්නන් හරටමට
පිරිසෙන් විසිර ගොස් සිලිතිරි පිලිබදව අප මතකය තුල
රදවන්නට මෙහි.

සිලිතිරි බලකොටුව හැරමීමට පැමිණි එක්තරා
සංචාරකයෙකු කටපත් පවුලට කුරුටු ගෑ ගිනකයි ඒ.
මීට වසර 1500කට පමණ පෙර සිය ස්ථිරාණමය මධ්‍යය
ගෙවූ සිලිතිරි තරම් සියලුකොන් ඉදිකිරීම් ශිල්පය,
සිතුවම් කලාව, වාර ක්‍රම ආදී ශිල්පඥාණයන් කැරකර
දක්වන්නක් තවත් නැති තරම්. ක්‍රි. ව. 479 දී ශ්‍රී ලංකාවේ
රජු බවට පත් වූ කානස පර්ජුරුවාගේ සිය රජධානිය
ලෙසින් සිලිතිරි පිලිබදව පෙර පටන්ම එය ආශ්‍රිත
ශිෂ්ටාචාරයක් වූ බවට සාක්ෂි බොහොමය සිලිතිරියේ
ප්‍රාග් ඉතිහාසය ක්‍රි. පූ. තුන්වැනි සියවසේ සිට පළමුවැනි
සියවස අතරතුර කාල පරාසය දක්වා දිවේ. ගල් ආහුඩ,
සත්ත්ව කොටස්, පැරණි සොහොන් බිම් වලින් මතු
වු මල් බදුන් බොරට හොඳිය එකී ප්‍රාග් ඓතිහාසික
ප්‍රභවය සාක්ෂි දරයි. එකී කාලයේ දී අර්ථ වූ ලෙන් නිසිනු
වාසස්ථාන ලෙසින් සාක්ෂි කොට උන්වහන්සේලාට පිද
බව කියැවෙන චිත්‍රම අසැරයන්නගේ ලියැවුණ සෙල්ලිපි
ද ඊට සාක්ෂි දරයි. වසර 18ක් තිස්සේ රාජ්‍යය විවෘත ද,
කානසපයන්ගේ ඇවෑමෙන් පසු 19 වන සියවස දක්වාම
සිලිතිරි වනනාව පොදු ජන මතකයෙන් අත් වී තිබුණා.

ප්‍රධාන සෙල්ලිපි අතරෙහි ලියැවුණා අන්තරාලිත
සෙල්ලිපි අනුසාරයෙන් ප්‍රථම විද්‍යාවේ කීර්තිධර
මහාචාර්ය සෙනරත් පරණවිතානගේ ඉදිරිපත් කරනා
තොරතුරුවලට අනුව කානසපයන්ගේ පියරජු වූ
ධාතුසේන නමැතිද්‍රව්‍යාණන් දර්ශ පටන්ම විමසා බැලිය යුතු
සිද්ධීන් පෙළකි. ධාතුසේනගේ සිය අගමහලයාගෙන්
මොත්ගල්ලෙන නැතහොත් මුලගේ නමින්ද වෙනත්
අගමහලයාගෙන් කානස පරණවිතානගේ කස්සප
නමින් ද පුත්‍රයන් දෙදෙනෙක් වූහ. දුටුවන් වසන කරවන
දියානියක ද වූවාය.

"මිනත් රජ කාලෙ වැඩ. අපිට තමයි සිරිකවනයි.

සෙනෙරත්දත්ත වනසෙන
එදක අතනටය සති ව න ගිනිති මෙය සෙනෙ එහි රජණන්
වත් රන්වනිකත් එහි එබස් රජ ජනගෙන ගී කෙටලින්
නො ලියෙන්න
සෙන්රජුලි කිත් රජව රජ යා ලී
නේරුම :මෙය (සේන) රජුගේ සුගිතමුදාවේ සෙනෙරත්දත්තගේ
(කවියයි). මේ රන්වන් කතුන් අපගේ හදවත් ආලෝකය කුලුමක්
කරවන රැජනන් වැනිය. මවුන් මෙතරම් වචන සොපලෙන වීට
කවරෙකුට කවියක්
ලිවෙන්නට වැලකී සිටිය
නැති ද?

මම සේන රජුට
සේවය කරන කීර්ති
වේම්. පර්වතයේ ඇති
සිතුවම් පිලිබදව ඇතිවූ
උද්දාවමයක් මම මේ
කවිය පැහැදිලිමි.

සිසිර දිසානායක

කුසුමාවගිනි එකට මුණගැනෙනකත් බර. පින් රජගෙන ලියවිලද
දිලා බලාගෙන සුසුමක් නෙව්වා.

ධාතුසේන රජුගෙන නැගෙනහිරෙන් පුත් මිහාර සහ රජුගෙන
දියානිය අතර ඇති වූ ප්‍රේම සම්බන්ධය රජුගේ මනාපයකින්
නෙරව ම විවහරයකින් කෙලවර වූ අතර පසුව ඇති වූ
අභ්‍යන්තර අරගල හමුවේ මිහාර සිය බිරිඳට පහර දෙන්නේ,
රජුගේ උදහසට තවදුරටත් ලක් වූයේය. කුලිත රජ මිහාරගේ
මව වූ සිය නැගෙනහිර නිරුවත් කොට පුළුස්සා මරා දැමීය. ඉන්
කිපුන මිහාර විසින් ධාතුසේන හා කානස පිය-පුතු හොඳ ගිත
බිඳ දැමීම අවසන් වූයේ කානස අතින් ධාතුසේන රජු නැසීමෙනි.
වස්තුව ඉල්ලා නො දෙ කල කලා වැවේ බැමීමට තබා සිටුවා
පස් ගයමිත්ස පිතා ඝාතනය සිදු වූයේ. කානස පිරිස් බලය
සමගින් රජ බවට පත් වූ අතර මුලගේ ද බිය වැද ඉන්දියාවට
පලා යන්නේ නැවත සොයුරන් හා යුධ වදින අවසානි. මුලගේ
කුමණ අවස්ථාවක නො බල සේනා රැගෙන නැවත ඒ යැයි යන
බිය සිතාවෙන් කානස රජු අනුරාධපුරය අතර ඉන් සැපයුම්
40ක් පමණ ඇතිව පිහිටි සිලිතිරි සිය රාජධානිය කරන්නේය.

සිලිතිරි හා පවතින පුරාවිත මීට වඩා සම්පන්නවන්නෙයි.
රජ පවුලේ වූ අභ්‍යන්තර හැටුම් හා ඊට හේතු ඉත වූ කරුණු
කාරණා සහ පසුබිම වෙනම ම කිවයුතු කරුණන්යයි. ඒ සඳහා
උත්තරදිවන්තගේ අවධානය "රාජාවලිය", "සාක්ෂිපිත ලංකා
ඉතිහාසය" (එච්.ඩබ්ලිව්. කොඩිරත්නන්), "සිලිතිරිය" (ආචාර්ය
සුමනේ ඉණාතිලක), "සිලිතිරිය" (සේනක බණ්ඩාරනායක) වැනි
ඉන්ට සඳහා යොමු වන්නේය මගේ.

ලොව අර්ධවන පුළුබස වන්නට පුළුසුමම් ලද සිලිතිරි පිලිබදව
ලිවිය යුතු අප බොහොමයයි. විටින් විට ඒ සඳහා පෙළගැසෙන්නන්
සුදුහරුන් කළ මුල පිරිමකි මේ. පත් ලියමන නැවතත්තුව පිට
පිරිසක නත්තා ගම් නෙවේ. අදට ඇති නත්තා.

"මව ඉතින් අපේ ඇසින්ගෙන කියුම් කෙරුම් මනක් කරන
එක නොදා." පින් නිතාගෙන ඉන්නෙ තමන් පැවතගෙන එන්නෙ
සිලිපි බිතුබිලිවම් ඇදුණු ඇසින්ගෙන් කියැයි. පත් නිතාගෙන
න ඉන්නෙ තමන් පැවතගෙන එන්නේ සිලිපි කුරුටු ගී ලියනු
උදව්වෙන්නෙත් කියැයි.

"නැබැයි ඉතින් ඒකාලෙ උන්න සිරිකවනිලයි, කුසුමාවගිලිලයි
ගැනනම ම ම දන්නන් කියන්නගෙනම ගෑ මිටා..."! පත් පින්ට
උන්ට කරන්නෙ.

වර්ෂ 2004 මාර්තු මාසයේ ශ්‍රී සහරාවේ "පුර අසිරිය" ලිපිය
වෙනුවෙන් නිරන්තර වාමිනේද එක්කරනු සිලිපි කුරුටු ගිය මේ
පත්ගේ ලියමන අතට ඇදගන්නෙ ගිතුණා.

The Sinhalese Cultural Forum of New South Wales Australia Inc. Web: www.thescf.org.au E-mail: sennasena@thescf.org.au

මිස්ට්‍රලියා පිලිබද සිංහල සඳැස් කාර්ය සංග්‍රහය
නිරි සුදුන් මේර්ලොස් සංස්ථාපිත සිංහල සංස්ථාපිත හමුදා මෙම
වගන්ට ප්‍රකාශනය කිරීමට සහයෝගය යනු රටේ මිස්ට්‍රලියා පිලිබද
සිංහල සඳැස් කාර්ය සංග්‍රහයේ ඇතුළත් කිරීමට සඳැස් කාර්ය නිර්මාණ
ඉතෝස්තු මග අවසානය දක්වා ඉන් ඉතා ලැබේ.

මෙහි සඳැස් කාර්ය නිර්මාණ මිස්ට්‍රලියාට, රටේ ඉතිහාසය, ස්වදේශික
ජනතාව, සංග්‍රහික ජනතාව, මෙරට පසු සමාජය, ජීවන රටාව,
ජනතාව, මිනිසා කරන නානට, පරිසරය, මිස්ට්‍රලියා පිලිබද
මෙහි අත්දැකීම් යනාදී පුදුල් සේමයන් සිසවන් සහ සාමිකි අනුකූලයක්
යටතේ රචනා කළ හැක.

මෙහි සඳැස් කාර්ය නිර්මාණ සමඟ මෙහි ලිපිනයන් ද, කාර්ය සංග්‍රහයේ
ඇතුළත් කිරීම් පිහිස සහ පිලිබද සාමාන්‍ය විස්තරයන් ද රචනා.

නිර්මාණ මධ්‍යය සුතු ලිපිනය: Editor, The SCF, P.O.Box 2379, North Parramatta, NSW 2151

ව-මේල්: scfeditor@thescf.org.au වැඩි විස්තර සඳහා රසික සුදුසුකාරවර් අමතන්න (02-4733918).

දැය ද බුද්ධා සහරාවේ, සිංහල සංස්ථාපිත හමුදා

බෙරින් විහාරස්ථානයේ පැවති සොහොන්
බැසී ගී සරණයේ විශේෂ අවස්ථාවක්